

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-143>

УДК 336:631.1:502.131.1

SDG-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

SDG-ORIENTED APPROACH TO THE FORMATION OF THE FINANCIAL SUPPORT MECHANISM FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL SECTOR

Маслак Наталія Григорівнакандидат економічних наук, доцент,
Сумський національний аграрний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1482-4118>**Maslak Nataliia**

Sumy National Agrarian University

Статтю присвячено обґрунтуванню SDG-орієнтованого (Sustainable Development Goals) підходу до формування механізму фінансового забезпечення сталого розвитку аграрного сектору в умовах трансформації фінансової системи та посилення глобальних викликів. Розкрито теоретичні засади інтеграції Цілей сталого розвитку у систему фінансових інструментів, бюджетної політики та інституційних механізмів підтримки аграрної сфери. Систематизовано структурні складові фінансового механізму з позицій економічної ефективності, екологічної відповідальності та соціальної інклюзивності. Методологічну основу становлять системний, структурно-функціональний і ризик-орієнтований підходи; результатом є обґрунтування п'ятиблокової архітектури механізму та КРІ-логіки вимірюваності. Методологічну основу становлять системний, структурно-функціональний і ризик-орієнтований підходи; результатом є обґрунтування п'ятиблокової архітектури механізму та КРІ-логіки вимірюваності.

Ключові слова: механізм фінансового забезпечення; сталий розвиток; аграрний сектор; SDG-орієнтація; управління фінансовими ризиками; фінансова архітектура.

The article aims to substantiate an SDG-oriented (Sustainable Development Goals) framework for the formation of a financial support mechanism for the sustainable development of the agricultural sector under conditions of economic transformation, climate pressure, institutional volatility, and increasing global uncertainty. The relevance of the study arises from the need to modernize traditional financial arrangements, strengthen risk management capacity, and ensure the strategic alignment of financial flows with long-term sustainability objectives in agriculture. The research is based on systemic, structural-functional, and risk-oriented approaches. It employs methods of comparative analysis, logical generalization, abstraction, and conceptual modeling to identify the structural components of the mechanism, determine their functional roles, and clarify their interrelationships within the system of financial relations. Particular attention is paid to integrating sustainability criteria into financial decision-making and translating development priorities into measurable financial parameters. The findings support the interpretation of the financial support mechanism as an integrated, multi-level system comprising institutional, regulatory, financial-instrumental, analytical, and result-oriented components. The study demonstrates how the coordinated interaction of these elements enables the mobilization, allocation, and effective use of financial resources while simultaneously managing climate, market, financial, and institutional risks. An SDG-oriented configuration of the mechanism is proposed, linking financial objectives with performance indicators and impact assessment tools to ensure coherence between financial policy and strategic development priorities. The practical significance of the article lies in the applicability of the proposed conceptual framework for improving public financial policy, designing sectoral support instruments, structuring risk-sharing arrangements, and developing investment strategies aimed at enhancing the resilience, competitiveness, and long-term sustainability of the agricultural sector.

Keywords: financial support mechanism; sustainable agricultural development; SDG-oriented approach; financial risk management; sustainable finance.

Постановка проблеми. Аграрний сектор є стратегічно важливою складовою національної економіки: він забезпечує продовольчу безпеку, формує експортний потенціал та відіграє значну соціальну роль у розвитку сільських територій. Водночас його функціонування характеризується залежністю від природно-кліматичних умов, сезонністю виробництва, тривалими інвестиційними циклами, високою капіталоємністю та значними ризиками. За умов посилення кліматичних змін, економічної нестабільності та потреби структурної модернізації особливої актуальності набуває забезпечення сталого розвитку аграрного сектору, що передбачає досягнення економічної ефективності, екологічної відповідальності та соціальної збалансованості.

Реалізація цілей сталого розвитку в аграрній сфері потребує фінансового забезпечення, здатного акумулювати, розподіляти й спрямовувати ресурси відповідно до стратегічних пріоритетів. Однак на практиці фінансування аграрного сектору нерідко має фрагментарний характер і орієнтується на короткострокову підтримку виробників без належної інтеграції екологічних і соціальних критеріїв у процес прийняття фінансових рішень. Це знижує результативність використання ресурсів та ускладнює досягнення довгострокових структурних змін, а також поглиблює асиметрію доступу до капіталу й дефіцит інструментів ризик-шерінгу (risk-sharing).

У зв'язку з цим постає потреба у формуванні цілісного механізму фінансового забезпечення сталого розвитку аграрного сектору, який би враховував галузеву специфіку, поєднував державні та ринкові інструменти, забезпечував управління ризиками й орієнтувався на вимірювані результати в межах економічного, екологічного та соціального вимірів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні дослідження засвідчують, що трансформація фінансових систем у напрямі сталого розвитку є одним із ключових чинників довгострокової економічної стійкості. У документі ООН «Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development» [1] наголошено на необхідності інтеграції економічних, екологічних і соціальних цілей у національні стратегії розвитку, а положення Паризької угоди [2] конкретизують фінансовий вимір цієї трансформації через переорієнтацію фінансових потоків на кліматично збалансовані напрями. В Україні імплементацію Цілей сталого розвитку визначено Указом Президента України [3] та Національною допо-

віддю щодо Цілей сталого розвитку (ЦСР) [4], що формує інституційні передумови інтеграції SDG-пріоритетів у державну політику.

Подальший розвиток зазначених підходів відбувається у межах концепції сталого фінансування та ESG-парадигми. Зокрема, у Політиці розвитку сталого фінансування НБУ [9] обґрунтовано необхідність урахування екологічних і соціальних ризиків у діяльності фінансових установ, а в Білій книзі щодо управління ESG-ризиками [10] акцентовано на системності інтеграції відповідних критеріїв у фінансовий сектор. Європейські регуляторні документи – таксономія сталих видів діяльності [12], вимоги до розкриття інформації [13] та стандарти корпоративної звітності зі сталості [14] – формують методологічну основу узгодження фінансових потоків із цілями сталого розвитку.

Водночас стратегічна рамка трансформації фінансових систем у ЄС визначається положеннями Європейського зеленого курсу [11], який передбачає інтеграцію кліматичних та екологічних пріоритетів у фінансову й галузеву політику. Для аграрного сектору ці орієнтири конкретизуються в регламентах щодо реалізації стратегічних планів Спільної аграрної політики, що закріплюють результативність підтримки та її спрямованість на екологічно-кліматичні цілі [15]. У наукових дослідженнях наголошується на необхідності розглядати фінансове забезпечення сталого розвитку як багатовимірну систему, що поєднує ресурсний, інституційний та результативний підходи й інтегрує інструменти «зеленого» фінансування у загальну фінансову архітектуру [20-22].

У працях вітчизняних дослідників значну увагу приділено проблемам фінансового забезпечення аграрного сектору: Д. Тітов і В. Олексієнко – аналізу викликів підтримки в умовах воєнного стану [16], З. Тітенко та І. Долженко – стимулюванню інновацій [17], Ю. Негода та Д. Конюхов – теоретичним засадам інвестиційного фінансування [18], С. Подик принципам функціонування фінансового механізму підприємств аграрного сектору [19]. Нормативну основу підтримки становлять Закон України [5], Бюджетний кодекс [6] та урядові порядки використання бюджетних коштів [7; 8].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість наукових напрацювань, більшість досліджень зосереджено на окремих інструментах підтримки або на аналізі чинних програм

державного фінансування. Водночас недостатньо розробленими залишаються теоретико-методичні засади формування цілісного механізму фінансового забезпечення сталого розвитку аграрного сектору, інтегрованого з логікою Цілей сталого розвитку, зокрема: 1) системна взаємодія інституційних, регуляторних, фінансово-інструментальних та аналітичних компонентів; 2) оцінювання результативності з позицій економічної, екологічної та соціальної збалансованості; 3) модель узгодження державних і ринкових інструментів із SDG-пріоритетами з урахуванням ризиків аграрного виробництва.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування концептуальних і структурних засад формування механізму фінансового забезпечення сталого розвитку аграрного сектору на основі SDG-орієнтованого підходу з урахуванням галузевої специфіки та необхідності інтеграції економічних, екологічних і соціальних пріоритетів розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. У науковій літературі категорії «фінансовий механізм» і «фінансове забезпечення» розглядаються як взаємопов'язані, однак їх зміст і функціональна роль не є тотожними. Фінансовий механізм традиційно трактується як система форм, методів, інструментів і важелів впливу на економічні процеси через фінансові відносини; у дослідженнях аграрної сфери підкреслюється його інструментальний характер та спрямованість на реалізацію економічної політики [19]. Натомість фінансове забезпечення інтерпретується як процес формування, акумулювання та використання фінансових ресурсів для досягнення визначених цілей розвитку [18]. Відповідно, фінансовий механізм характеризує архітектуру впливу (правила, процедури, інструменти), тоді як фінансове забезпечення відображає ресурсну спроможність (обсяги, структуру та рух ресурсів). Для аграрного сектору таке розмежування принципове, оскільки ресурсна достатність не гарантує структурних результатів без інституційного дизайну, умов доступу, механізмів ризик-шерінгу та вимірності ефектів.

У цьому контексті доцільно розрізнити поняття «фінансовий механізм забезпечення» та «механізм фінансового забезпечення». Перший відображає інструментальну складову реалізації конкретної політики (зокрема державної підтримки аграрного сектору) і відповідає на питання «яким чином» здійсню-

ється вплив. Другий має системний зміст: охоплює інституційні, регуляторні, фінансово-інструментальні, аналітичні та результативні елементи, що забезпечують формування й спрямування фінансових потоків відповідно до стратегічних орієнтирів розвитку.

У межах парадигми сталого фінансування механізм фінансового забезпечення виконує функцію узгодження (alignment) фінансових потоків із багатовимірними цілями розвитку – економічними, екологічними та соціальними, що відповідає логіці Порядку денного-2030 та вимогам переорієнтації фінансів на довгострокові трансформаційні результати [1; 2; 9; 12]. На національному рівні ці пріоритети формалізовані стратегічними документами [3; 4], що зумовлює необхідність побудови механізму на засадах цільової узгодженості (alignment), умовності доступу (conditionality) та вимірності ефектів (measurability).

Розвиток політики сталого фінансування й підходів до управління ESG-ризиками конкретизує зазначені вимоги, акцентуючи на інтеграції довгострокових екологічних і соціальних чинників у фінансові рішення та ризик-менеджмент [9; 10]. Європейські регуляторні документи – таксономія [12], вимоги до розкриття [13] та стандарти звітності [14] – формують нормативно-методологічну рамку прозорості й результативності фінансових потоків, а в контексті Європейського зеленого курсу ці інструменти розглядаються як механізм структурної модернізації економіки [11]. Для аграрного сектору, який поєднує виробничу та природно-ресурсну компоненти, це означає посилення вимог до екологічної ефективності інвестицій і системне врахування кліматичних ризиків, у тому числі в політиці підтримки в межах CAP [15].

Галузева специфіка – сезонність, залежність від природно-кліматичних чинників, довгі інвестиційні цикли та висока ризиковість – обумовлює потребу в інтегрованій моделі фінансового забезпечення. Дослідження проблем фінансової підтримки в умовах воєнних викликів, стимулювання інновацій та інвестиційного розвитку засвідчують обмеженість фрагментарного застосування окремих програм [16–18]. Нормативна база державної підтримки визначає інструментарій впливу, однак не завжди забезпечує його інтеграцію в єдину SDG-орієнтовану логіку [5–8]. Водночас у наукових підходах до фінансового забезпечення сталого розвитку підприємств наголошується на необхідності поєднання

ресурсної та інституційно-управлінської складових [20].

З огляду на це механізм фінансового забезпечення сталого розвитку аграрного сектору доцільно визначати як багаторівневу систему фінансових відносин, що поєднує:

- інституційний компонент (архітектура координації суб'єктів);
- регуляторний компонент (правила доступу та стандарти сталості);
- фінансово-інструментальний компонент (мобілізація й комбінування ресурсів, ризик-шерінг);
- аналітичний компонент (оцінювання ризиків, SDG/ESG-скринінг, верифікація даних);
- результативний компонент (KPI, оцінювання outcome/impact, корекція політики) [23].

Такий механізм виконує інтегративну функцію, поєднуючи державні фінанси, фінанси підприємств і інструменти фінансового ринку та забезпечуючи трансформацію ресурсів у вимірювані результати розвитку, узгоджені зі стратегічними орієнтирами сталого розвитку [1; 3; 9].

Еволюція підходів до фінансового забезпечення аграрного сектору відображає зміну

парадигми: від підтримки виробничої діяльності до фінансування стійкості та довгострокового впливу. Якщо традиційна модель концентрується на стабілізації доходів і компенсації ризиків у коротко- та середньостроковій перспективі, то SDG-орієнтований підхід передбачає інтеграцію фінансових потоків із довгостроковими цілями розвитку та зміну критеріїв оцінювання ефективності (табл. 1).

Наведений у табл. 1 аналіз засвідчує, що SDG-орієнтований підхід змінює природу механізму: у традиційній моделі він виконує функції мобілізації та розподілу ресурсів, тоді як у SDG-орієнтованій – стає інструментом стратегічної координації фінансових відносин і переходу від фінансування «процесу» до фінансування «результату/впливу».

Методологічною основою побудови механізму виступає SDG-орієнтований підхід, оскільки система ЦСР задає інтегровану логіку узгодження фінансових потоків із довгостроковими цілями розвитку, а кліматичні зобов'язання конкретизують потребу переорієнтації фінансування на стійкі напрями [1; 2]. В Україні ці пріоритети формалізовані на стратегічному рівні [3; 4], а парадигма

Таблиця 1

Порівняння традиційного та SDG-орієнтованого підходів до формування механізму фінансового забезпечення аграрного сектору

Критерій порівняння	Традиційний підхід	SDG-орієнтований підхід
Методологічна основа	Ресурсно-інструментальна логіка фінансування	Інтегрована концепція сталого розвитку (економічна, екологічна, соціальна складові)
Мета фінансового забезпечення	Забезпечення виробничої діяльності та стабілізація доходів	Досягнення довгострокової стійкості та структурної трансформації сектору
Об'єкт впливу	Переважно фінансовий стан підприємств	Фінансовий, екологічний та соціальний вплив діяльності
Інструментальна структура	Набір окремих бюджетних, кредитних та компенсаційних інструментів	Системна інтеграція бюджетних, кредитних, інвестиційних, страхових та ESG-інструментів
Часовий горизонт	Коротко- та середньостроковий	Довгостроковий, орієнтований на стратегічні цілі
Управління ризиками	Переважно фінансові та виробничі ризики	Комплексне управління фінансовими, кліматичними, екологічними та соціальними ризиками
Критерії оцінювання ефективності	Обсяг фінансування, рівень прибутковості, показники виробництва	Досягнення цільових індикаторів сталого розвитку, вплив на довкілля та соціальну сферу
Інституційна взаємодія	Домінування державної підтримки	Узгодження публічних і приватних фінансових потоків
Роль фінансового механізму	Засіб ресурсного забезпечення	Інструмент стратегічної координації фінансових відносин

Джерело: сформовано автором

сталого фінансування доповнює їх вимогою врахування ESG-чинників у фінансових рішеннях, управлінні ризиками та розкритті інформації [9; 10; 12–14]. За цих умов механізм фінансового забезпечення аграрного сектору має бути цілісною архітектурою, що знижує фрагментарність фінансування, асиметрію доступу до капіталу та дефіцит інструментів ризик-шерінгу, які посилюються в умовах економічної нестабільності та воєнних викликів [16–18].

Виходячи з цього, структуру механізму фінансового забезпечення сталого розвитку аграрного сектору доцільно представити через п'ять взаємопов'язаних блоків: інституційний, фінансово-інструментальний, регуляторний, аналітичний та результативний. Важливо підкреслити, що ці елементи не є автономними: вони функціонують як єдина система зі сталими зв'язками та зворотними

контурами, що забезпечують адаптивність механізму до змін зовнішнього середовища (табл. 2).

Така структуризація узгоджується з підходами до фінансування зеленого курсу, де критичною умовою ефективності є одночасна наявність інституційної координації, фінансових стимулів і системи оцінювання результатів, а також із теоретичними підходами до зеленого фінансування, які розглядають фінансові інструменти як складову ширшого механізму трансформації.

Щоб уникнути декларативності SDG-орієнтації, ключовою умовою імплементації механізму є операціоналізація measurability через систему KPI та процедури верифікації результатів, що забезпечує перехід до результат-орієнтована (results-based) логіки підтримки та підвищує прозорість фінансових потоків у межах вимог (табл. 3).

Таблиця 2

Структурно-функціональна характеристика механізму фінансового забезпечення сталого розвитку аграрного сектору

Елемент механізму	Основні функції	Ключові інструменти	Очікувані результати
Інституційний	Координація суб'єктів; інтеграція публічних і приватних фінансових потоків; забезпечення доступу МСП до капіталу	інститути розвитку; ДПП; гарантійні фонди; партнерські програми; кооперація	Зростання інвестицій; підвищення доступності фінансування; підтримка зайнятості в сільських територіях
Регуляторний	Формування правил та умовності доступу до підтримки; інтеграція критеріїв сталості	нормативно-правові акти; бюджетні правила; екологічні та соціальні вимоги; звітність	Підвищення цільовості використання коштів; дотримання екологічних стандартів; зростання довіри до політики
Фінансово-інструментальний	Мобілізація ресурсів; трансформація їх у стимули та інвестиції; ризик-шеринг	бюджетна підтримка; кредити (довгострокові); гранти; гарантії; страхування; blended finance; податкові стимули	Модернізація виробництва; зростання продуктивності; підвищення фінансової стійкості; впровадження сталих практик
Аналітичний	Ідентифікація ризиків; оцінка SDG/ESG-відповідності; моніторинг результатів	система KPI; ESG/SDG-скрінінг; цифрові реєстри; аудит і верифікація даних	Зниження інформаційної асиметрії; точніше ціноутворення ризику; вимірюваність екологічного та соціального ефекту
Результативний	Оцінка ефективності та впливу; зворотний зв'язок і корекція механізму	оцінка програм; публічна звітність; аудит; перегляд інструментів	Підвищення ефективності підтримки; масштабування дієвих інструментів; досягнення економічних, екологічних і соціальних цілей

Джерело: сформовано автором на основі [21–22]

Таблиця 3

KPI для оцінювання результативності SDG-орієнтованого механізму

Вимір	KPI
Економічний	частка довгострокового фінансування в портфелі; інвестиції в основний капітал; продуктивність/га або на 1 працівника; частка МСП з доступом до фінансування
Екологічний	CO ₂ e на одиницю продукції/га; частка площ із ґрунтозахисними практиками; водоемність/га; частка інвестицій, таксономічно/ESG-узгоджених
Соціальний	зайнятість у сільських територіях; частка офіційної зайнятості/охорона праці; інвестиції у соціальну інфраструктуру (проксі-показник); доступність страхового покриття/ризик-шерінгу для малих виробників

Джерело: сформовано автором на основі [12–14]

Паралельно SDG-орієнтована конфігурація механізму передбачає узгодження ризик-менеджменту з інструментами фінансування, оскільки саме ризиковий профіль аграрного виробництва визначає вартість капіталу та стійкість фінансових потоків [9; 10; 16–18]. У цьому контексті доцільно розглядати типову логіку передавання ризиків в аграрному секторі через послідовність «драйвери – канали впливу – фінансові наслідки – інструменти реагування». Такий підхід дозволяє поєднати аналіз джерел невизначеності з вибором адекватних механізмів ризик-шерінгу та підвищити стійкість фінансових потоків.

Зокрема, кліматичні драйвери (посухи, надмірні опади, температурні коливання) трансформуються у волатильність урожайності та доходів аграрних виробників, що підвищує кредитний ризик і ризик страхових збитків. У відповідь на це застосовуються інструменти агрострахування, державні та портфельні гарантії, формування резервних фондів, а також механізми змішаного фінансування (blended finance), спрямовані на розподіл ризиків між публічними та приватними суб'єктами [16–18].

Ринкові драйвери, зокрема цінові шоки на сировинних і продовольчих ринках або дефіцит ліквідності, призводять до зростання ризику дефолту та переривання фінансування інвестиційних проєктів. У таких умовах ефективними є інструменти короткострокової підтримки ліквідності (оборотні кредитні лінії), портфельні гарантії, довгострокові контракти та механізми хеджування цінових ризиків.

Інституційні драйвери, пов'язані з невизначеністю регуляторного середовища та умов доступу до фінансових ресурсів, генерують інвестиційний ризик і ризик неефективного відбору проєктів. Зниження їх впливу потребує запровадження умовності надання під-

тримки, чітких і прозорих критеріїв відбору, стандартів розкриття інформації та системи верифікації ключових показників результативності (KPI), що відповідає вимогам сталого фінансування [12–14].

Таким чином, інтеграція логіки трансмісії ризиків у структуру механізму фінансового забезпечення дозволяє забезпечити не лише ресурсну підтримку аграрного сектору, а й системне управління його фінансовою стійкістю в умовах багатовимірної невизначеності.

Саме інтеграція ризик-орієнтованого дизайну інструментів із принципами alignment–conditionality–measurability забезпечує перехід від ресурсної логіки підтримки до моделі стратегічної координації фінансових відносин та вимірюваного впливу на показники сталого розвитку.

Висновки. У дослідженні обґрунтовано доцільність формування механізму фінансового забезпечення сталого розвитку аграрного сектору на основі SDG-орієнтованого підходу. Показано, що традиційна ресурсно-інструментальна модель фінансової підтримки не забезпечує системної узгодженості фінансових потоків із довгостроковими економічними, екологічними та соціальними цілями розвитку, а фрагментарність інструментів посилює асиметрію доступу до капіталу та дефіцит ризик-шерінгу.

Уточнено розмежування понять «фінансовий механізм забезпечення» та «механізм фінансового забезпечення», що дозволило визначити останній як багаторівневу систему, яка інтегрує інституційні, регуляторні, фінансово-інструментальні, аналітичні та результативні компоненти. Обґрунтовано, що SDG-орієнтована конфігурація механізму реалізується через триаду alignment–conditionality–measurability та нормативно-методологічні вимоги прозорості і звітності, забезпечуючи

перехід від фінансування «діяльності» до фінансування «результату/впливу».

Перспективи подальших досліджень пов'язані з: 1) розробленням і апробацією системи кількісних індикаторів (КПІ) та процедур верифікації для різних груп виробни-

ків; 2) моделюванням впливу інструментів підтримки й ризик-шерінгу на економічні, екологічні та соціальні результати; 3) обґрунтуванням параметрів results-based та blended-підходів для залучення капіталу до структурної модернізації аграрного сектору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development : Resolution adopted by the General Assembly (A/RES/70/1). United Nations. 2015. URL: https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf (дата звернення: 25.02.2026).
2. Paris Agreement. UNFCCC. 2015. URL: https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf (дата звернення: 25.02.2026).
3. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення: 25.02.2026).
4. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» / Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: <https://surl.li/kqwikb> (дата звернення: 25.02.2026).
5. Про засади державної аграрної політики та державної політики сільського розвитку : Закон України від 24.06.2004 № 1877-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15> (дата звернення: 25.02.2026).
6. Бюджетний кодекс України : Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 25.02.2026).
7. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки сільгосптоваровиробників : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 № 77 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/77-2017-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.02.2026).
8. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки фермерським господарствам та іншим виробникам сільськогосподарської продукції : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2022 № 918 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/918-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.02.2026).
9. Політика щодо розвитку сталого фінансування на період до 2025 року. Національний банк України. 2020. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Policy_rozvytok-stalogo-finansuvannja_2025.pdf (дата звернення: 25.02.2026).
10. Біла книга з управління ESG-ризиками у фінансовому секторі України. Національний банк України. 2025. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oprilyudneno-bilu-knigu-z-upravlinnya-esg-rizikami-u-finansovomu-sektori> (дата звернення: 25.02.2026).
11. Communication from the Commission to the European Parliament, The European Council, The Council, The European Economic and Social Committee and The Committee of the Regions. European Commission. 2019. URL: https://www.consilium.europa.eu/media/47573/st_15051_2019_init_en.pdf (дата звернення: 25.02.2026).
12. Regulation (EU) 2020/852 of the European Parliament and of the Council of 18 June 2020 on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment (EU Taxonomy). EUR-Lex / European Union. 2020. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj> (дата звернення: 25.02.2026).
13. Regulation (EU) 2019/2088 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2019 on sustainability-related disclosures in the financial services sector. EUR-Lex / European Union. 2019. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj> (дата звернення: 25.02.2026).
14. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting (CSRD). EUR-Lex / European Union. 2022. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj> (дата звернення: 25.02.2026).
15. Regulation (EU) 2021/2115 of the European Parliament and of the Council of 2 December 2021 establishing rules on support for CAP Strategic Plans. EUR-Lex / European Union. 2021. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj> (дата звернення: 25.02.2026).
16. Тітов Д. В., Олексієнко В. В. Фінансове забезпечення аграрного сектору України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-125>.

17. Тітенко З., Долженко І. Фінансовий механізм стимулювання інноваційної діяльності аграрних суб'єктів господарювання в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-167>.
18. Негода Ю. В., Конюхов Д. А. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності аграрних підприємств: теоретичний аспект. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 79. С. 171–181. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-42>.
19. Подик С. О. Принципи, функції та особливості функціонування фінансового механізму підприємств аграрного сектору. *Український економічний часопис*. 2023. № 3. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2023-3-14>.
20. Солодовник О. О. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-17>.
21. Диба М. І., Гернего Ю. О. Потенціал фінансування ініціатив зеленого курсу в Україні. *Фінанси України*. 2021. № 2. С. 73–84. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2021.02.073>.
22. Chala V. S., Demidov B. Yu. Theoretical aspects of green financing for ensuring sustainable development. *Економічний простір*. 2024. № 193. С. 37–45. DOI: 10.30838/EP.193.37-45.

REFERENCES:

1. United Nations (2015) Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development: Resolution adopted by the General Assembly (A/RES/70/1). Available at: https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf (accessed February 25, 2026).
2. UNFCCC (2015) Paris Agreement. Available at: https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf (accessed February 25, 2026).
3. Pro Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku: Ukaz Prezidenta Ukrainy № 722/2019 vid 30.09.2019 [On the Sustainable Development Goals of Ukraine until 2030: Presidential Decree No. 722/2019 of September 30, 2019]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (accessed February 25, 2026).
4. Ministry of Economy, Environment and Agriculture of Ukraine (n.d.) Natsionalna dopovid "Tsili staloho rozvytku: Ukraina" [National Report "Sustainable Development Goals: Ukraine"]. Available at: <https://surl.li/kqwikb> (accessed February 25, 2026).
5. Pro zasady derzhavnoi ahrarnoi polityky ta derzhavnoi polityky silskoho rozvytku: Zakon Ukrainy № 1877-IV vid 24.06.2004 [On the Principles of State Agrarian Policy and Rural Development Policy: Law of Ukraine No. 1877-IV of June 24, 2004]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15> (accessed February 25, 2026).
6. Biudzhetni kodeks Ukrainy: Kodeks Ukrainy № 2456-VI vid 08.07.2010 [Budget Code of Ukraine: Code of Ukraine No. 2456-VI of July 8, 2010]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (accessed February 25, 2026).
7. Pro zatverdzhennia Poriadku vykorystannia koshtiv, peredbachenykh u derzhavnomu biudzheti dlia finansovoi pidtrymky silhosptovarovyrobnykiv: Postanova of Cabinet of Ministers of Ukraine № 77 vid 08.02.2017 [On Approval of the Procedure for the Use of Funds Provided in the State Budget for Financial Support of Agricultural Producers: Resolution No. 77 of February 8, 2017]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/77-2017-%D0%BF#Text> (accessed February 25, 2026).
8. Pro zatverdzhennia Poriadku vykorystannia koshtiv, peredbachenykh u derzhavnomu biudzheti dlia nadannia pidtrymky fermerskym gospodarstvam ta inshym vyrobnykam silskohospodarskoi produktsii: Postanova of Cabinet of Ministers of Ukraine № 918 vid 30.08.2022 [On Approval of the Procedure for the Use of Funds Provided in the State Budget for Support of Farms and Other Agricultural Producers: Resolution No. 918 of August 30, 2022]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/918-2022-%D0%BF#Text> (accessed February 25, 2026).
9. National Bank of Ukraine (2020) Polityka shchodo rozvytku staloho finansuvannia na period do 2025 roku [Sustainable Finance Development Policy until 2025]. Available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Policy_rozvytok-stalogo-finansuvannja_2025.pdf (accessed February 25, 2026).
10. National Bank of Ukraine (2025) Bila knyha z upravlinnia ESG-ryzykamy u finansovomu sektori Ukrainy [White Paper on ESG Risk Management in the Financial Sector of Ukraine]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oprylyudneno-bilu-knigu-z-upravlinnya-esg-rizikami-u-finansovomu-sektori> (accessed February 25, 2026).
11. European Commission (2019) Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Available at: https://www.consilium.europa.eu/media/47573/st_15051_2019_init_en.pdf (accessed February 25, 2026).
12. European Union (2020) Regulation (EU) 2020/852 on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment (EU Taxonomy). Available at: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj> (accessed February 25, 2026).

13. European Union (2019) Regulation (EU) 2019/2088 on sustainability-related disclosures in the financial services sector. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj> (accessed February 25, 2026).
14. European Union (2022) Directive (EU) 2022/2464 on corporate sustainability reporting (CSRD). Available at: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj> (accessed February 25, 2026).
15. European Union (2021) Regulation (EU) 2021/2115 establishing rules on support for CAP Strategic Plans. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj> (accessed February 25, 2026).
16. Titov D.V., Oleksiienko V.V. (2024) Finansove zabezpechennia ahrarynoho sektoru Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Financial support of the agricultural sector of Ukraine under martial law]. *Economy and Society*, vol. 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-125> (in Ukrainian).
17. Titenko Z., Dolzhenko I. (2024) Finansovyi mekhanizm stymuliuвання innovatsiinoi diialnosti ahrarynykh subiektiv hospodariuvannia v Ukraini [Financial mechanism for stimulating innovation activity of agricultural entities in Ukraine]. *Economy and Society*, vol. 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-167> (in Ukrainian).
18. Nehoda Yu.V., Koniukhov D.A. (2025) Finansove zabezpechennia investytsiinoi diialnosti ahrarynykh pidpriemstv: teoretychnyi aspekt [Financial support of investment activity of agricultural enterprises: theoretical aspect]. *Economy and Society*, vol. 79, pp. 171–181. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-42> (in Ukrainian).
19. Podyk S.O. (2023) Prynysypy, funktsii ta osoblyvosti funktsionuvannia finansovoho mekhanizmu pidpriemstv ahrarynoho sektoru [Principles, functions and peculiarities of functioning of the financial mechanism of agricultural enterprises]. *Ukrainian Economic Journal*, vol. 3. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2023-3-14> (in Ukrainian).
20. Solodovnik O.O. (2023) Finansove zabezpechennia staloho rozvytku pidpriemstv [Financial support for sustainable development of enterprises]. *Economy and Society*, vol. 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-17> (in Ukrainian).
21. Dyba M.I., Herneho Yu.O. (2021) Potentsial finansuvannia initsiatyv zelenoho kursu v Ukraini [Financing potential for green deal initiatives in Ukraine]. *Finance of Ukraine*, vol. 2, pp. 73–84. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2021.02.073> (in Ukrainian).
22. Chala V.S., Demidov B.Yu. (2024) Teoretychni aspekty zelenoho finansuvannia dlia zabezpechennia staloho rozvytku [Theoretical aspects of green financing for ensuring sustainable development]. *Economic Scope*, vol. 193, pp. 37–45. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.193.37-45> (in Ukrainian).

Дата надходження статті: 26.02.2026

Дата прийняття статті: 13.03.2026

Дата публікації статті: 24.03.2026